Ἔτος 16ον — Ἐν ἈΘΗΝΑΙΣ τῇ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1902 — Ἀριθ. 728

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν,
Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. - Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ ἐπιστήμονές μας καὶ τὸ Μαιευτήριον Ἀθηνῶν. — Σιβυλλα (ποίημα κ. Κωστῆ Παλαμᾶ. Ἀπὸ τὰ Παναθήναια). — Ἡ μουσικὴ παιδευσις ἐν Ἐλβετιᾳ (ὑπὸ δος Μαριας Πινέλλη) — Αἱ Ἀριστοκράτιδες τοῦ Λονδινου ἐπιχειρηματιαι (ὑπὸ κ Ἑλένης Γεωργιάδου). — Αἱ γυναῖκες τῶν Boërs. Ἡ κ. Wet (ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Τὸ Νέον Συμβόλαιον. — Γυναικεία κινησις — Μια μαθήτρια τῆς ἐπαγγελματικῆς σχολῆς — Ἀλληλογραφια. — Συνταγαὶ. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλὶς.

ΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΜΑΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Αἱ γυναῖκες προοδεύουν. Αἱ γυναῖκες ἐργάζονται. Αἱ γυναῖκες ἀνέρχονται τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην θαραλλέως καὶ νικήτριαι τὰς βαθμίδας τῆς προόδου, χωρὶς τίποτε νὰ τὰς σταματᾷ, τίποτε νὰ ἐμποδίζῃ τὸν προς τὰ ἐμπρὸς δρόμον των.

Αἱ ἐπιστήμονές μας, δοκτορέσσαι καὶ φιλόλογοι, ἀφοῦ ἐδῶ ἔδρεψαν δάφνας καὶ τὸ Πανεπιστήμιόν μας διὰ τοῦ στόματος τῶν πλέον διακεκριμένων καθηγητῶν του τὰς ἀνεκήρυξεν ὑπερόχους εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ὑπερόχους εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν παίδευσιν, διεκρίθησαν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου μετέβησαν πρὸς πληρεστέραν πρακτικὴν ἄσκησιν εἰς τὰς ἐπιστήμας των.

Ὅ,τι λοιπὸν ἐξηρτᾶτο ἀπὸ αὐτὰς τὸ ἔκαμαν καὶ ἀπέδειξαν καὶ ἐπιστοποίησαν ὅ,τι αἱ γυναῖκες, ὅταν ταῖς ἐπιτρέπεται νὰ ἀτενίζουν τὸ ὡραῖον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας φῶς, ὄχι μόνον δὲν ὑστεραῦν τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ διακρίνονται καὶ μεταξὺ τῶν διακρινομένων ἐξ αὐτῶν.

Εὐτυχῶς αἱ πλεῖσται ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἰατρικὴν καὶ εἰς κλάδους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ δρᾶσις των ἀποβαίνει ἐντελῶς εὐεργετική. Μαιευτῆρες, γυναικολόγοι καὶ παιδίατροι, ἰδοὺ αἱ γυναῖκες ἰατροὶ τῆς Ἑλλάδος, αἱ προσφέρουσαι σήμερον τὴν ἰατρικὴν συνδρομὴν των πάλιν εἰς γυναῖκας καὶ εἰς παιδιά, μοιράζουσαι εἰς αὐτὰ μὲν μαζὴ μὲ τὰ πικρὰ φάρμακα καὶ γλυκείας καὶ τρυφερὰς θωπείας, ἐκείνας δὲ σώζουσαι ἀπὸ τὴν ὀδυνηρὰν ἀνάγκην νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ ἠθικὸν μαρτύριον τῆς συστολῆς καὶ ἐντροπῆς διὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ μίαν ἐκ τῶν πολλῶν παθήσεων, εἰς ἃς ὑπόκεινται αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες, ὡς γυναῖκες καὶ ὡς μητέρες.

Καὶ ὅσον μὲν αἱ ἐπιστήμονές μας ἐργάζονται ὡς ἄτομα, ὡς ἰδιωτικοὶ ἰατροί, ἡ κοινωνικὴ μερὶς, ἡ ἐνωριτατα, εὐτυχῶς, ἀντιληφθεῖσα ὅτι συμφέρον ἔχει νὰ ἐμπιστεύεται πρὸς αὐτὰς καὶ νὰ ἀφίεται εἰς τὴν ἰδικήν των συνδρομήν, σπεύδει νὰ ὠφελῆται ἀπὸ τὰς γνώσεις των καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ συχνότατα τὴν ὑπὲρ αὐτῶν προτίμησίν της.

Ὅπου ὅμως ἡ πολιτεία ἐπεμβαίνει, ἡ γυνὴ ἰατρὸς ἐν Ἑλλάδι παραγκωνίζεται, ὡς παραγκωνίζεται, ὑποθέτομεν, καὶ ἡ φιλόλογος καὶ ὡς θὰ παρεγκωνίζετο καὶ οἱαδήποτε ἄλλη ἐπιστήμων.

Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν πρόκειται περὶ συναγωνισμοῦ μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, θὰ ἠννόει τις τὸν παραγκωνισμὸν τῆς γυναικὸς παρὰ τῆς πολιτείας, ἀφοῦ αἱ γυναῖκες ὅσον καὶ ἂν εἶναι ὑπέροχοι ἐπιστήμονες καὶ σοφαὶ καὶ μεγαλοφυεῖς, δὲν διαθέτουν ὑπὲρ τῶν πολιτευομένων τὴν ψῆφον, τὴν ὁποίαν διαθέτει καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ἀχθοφόρων.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν δὲν περιορίζεται ἕως ἐδῶ. Τὸ κακὸν ἐπεκτείνεται πολὺ χαμηλότερα, εἰς σφαίρας ὅπου ὁ συναγωνισμὸς δὲν ἐπιτρέπεται, ὅπου ὁ ἀνὴρ ὡς ἐπιστήμων δὲν ἔχει νὰ συναγωνισθῇ, οὔτε νὰ συγκριθῇ, οὔτε νὰ χάσῃ τίποτε.

Καὶ διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὰ πράγματα· ἀρκεῖ ὑποθέτομεν ἓν πρόσφατον παράδειγμα. Ὅλαι καὶ ὅλοι εἰξεύρομεν πόσην ἀνάγκην ἔχει τὸ Μαιευτήριον Ἀθηνῶν διευθύνσεως ἱκανῆς, ὅπως μὲ τὰ γλίσχρα μέσα, τὰ ὁποῖα διαθέτει ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν προορισμόν του. Εἶναι ἀκόμη γνωστὸν ὅτι

δυστυχῶς εἰς τὸ Μαιευτήριον αὐτὸ συνέβησαν καὶ συμβαίνουν πολλὰ δυστυχήματα, διότι ἡ πρακτικὴ μάθησις τῶν μαιῶν εἰς ἃς κατὰ καιροὺς εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ, δὲν ἤρκει πρὸς ἀποσόβησιν τῶν κινδύνων οἵτινες παρουσιάζονται εἰς στιγμάς, καθ' ἃς ἡ παρουσία τοῦ καθηγητοῦ ἢ τοῦ ἰατροῦ εἶναι ἀδύνατος.

Λοιπὸν τελευταίως ἡ θέσις τῆς διεοθυντρίας χηρεύει. Μία ἐκ τῶν μαιευτήρων-γυναικολόγων μας ἰατρῶν, ἡ ὁποία πλὴν τοῦ ἐδῶ ἐπαινετικοῦ διπλώματός της ἔχει καὶ θερμότατα ἐνδεικτικὰ τοῦ καθηγητοῦ τῶν μεγαλειτέρων γυναικολογικῶν κλινικῶν τῶν Παρισίων εἰς ἃς εἰργάσθη ὡς βοηθός, μία τοιαύτης ἐπιστημονικῆς μορφώσεως κυρία εἶχε τὴν ὑψίστην αὐταπάρνησιν νὰ ζητήσῃ τὴν θέσιν ταύτην.

Φυσικὰ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μαιευτηρίου καὶ καθηγητὴς τῆς Μαιευτικῆς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, εὐτυχὴς διότι ἐπὶ τέλους ἡ κατάστασις τοῦ Μαιευτηρίου θὰ ἠδύνατο νὰ βελτιωθῇ διὰ τῆς προσλήψεως τοιαύτης ἐπιστήμονος, ἔκαμεν ἀμέσως πρότασιν εἰς τὸν προκάτοχον τοῦ κ. Μαυρομιχάλη ὑπουργόν, συνιστῶν θερμῶς τὸν διορισμὸν τῆς ἐν λόγῳ κυρίας.

Ἀλλ' ἀντὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ σπεύσῃ νὰ ὑποβάλῃ τὸ οἰκεῖον διάταγμα διορισμοῦ, καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του καὶ πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Μαιευτηρίου καὶ πρὸς τὴν διακεκριμμένην ἐπιστήμονα, ἥτις ἀπεφάσισε νὰ δεχθῇ τὴν θέσιν αὐτήν, σώζουσα οὕτω ἓν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματά μας, ἀνέβαλεν ἀδικαιολογήτως ἐπὶ μῆνας τὸν διορισμὸν αὐτῆς.....

Διατί ; Δὲν θέλομεν οὔτε νὰ τὸ συζητήσωμεν, οὔτε νὰ τὸ ἐξετάσωμεν. Θέλομεν ὅμως νὰ εἴπωμεν πῶς διορίζονται ἄλλοῦ εἰς δημοσίας θέσεις αἱ ἰατροὶ γυναῖκες καὶ πῶς ἀκριβῶς διωρίσθησαν εἰς Αἴγυπτον παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως αἱ δύω ἄλλαι διαπρεπεῖς ἰατροί μας δεσποινίδες Παναγιωτάτου. Ἐκεῖ ἡ Κυβέρνησις προεκήρυξε διαγωνισμὸν μεταξὺ γυναικῶν ἰατρῶν πάσης ἐθνικότητος. Προσῆλθον πρωτίστως Ἀγγλίδες πέντε ἢ ἓξ Γερμανίδες, Ρωσσίδες, Ἑλβετίδες καὶ εἰς μὲν τὸν ἀ διαγωνισμὸν ἡ μεγαλειτέρα τῶν ἀδελφῶν Παναγιωτάτου ἡ ὁποία καὶ ἦλθε πρώτη εἰς τὸν διαγωνισμὸν αὐτὸν ὡς ἦλθε καὶ ἡ ἄλλη εἰς μεταγενέστερον.

Ἀμέσως χωρὶς καμμίαν ἀναβολήν, χωρὶς κανένα ἐνδιασμὸν χωρὶς κανὲν *πολιτικὸν μπιλιετάκι* καὶ καμμίαν ρουσφετολόγον ἐπέμβασιν ἡ ἐπιτυχοῦσα μὲ ἓν σφίξιμον χειρὸς συγχαρητηρίου ἐδέχθη καὶ τὸν διορισμόν της μὲ μισθὸν ἡ μία νομίζομεν, δέκα πέντε λιρῶν Ἀγγλικῶν καὶ ἡ ἄλλη εἴκοσι ἢ εἴκοσι πέντε τοιούτων τὸν μῆνα.

Καὶ ἐρωτῶμεν : ἐδῶ διὰ τὴν θέσιν τῆς διευθυντρίας τοῦ Μαιευτηρίου ὑπάρχουν πολλοὶ ὑποψήφιοι μαιευτῆρες γυναικολόγοι ἰατροὶ κυρίαι ; καὶ ἡ ἀναβολὴ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωην Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὀφείλετο ἆρα εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἰσοβαθμίων ὑποψηφίων.

Λυπούμεθα ὅτι δὲν εἴχομεν μάθει τὰ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ἐνωρίτερον ὁπότε ἡμεῖς, αἱ ὁποῖαι πατακολουθοῦμεν πῶς ἐργάζονται ἀλλοῦ, προκειμένου περὶ διορισμοῦ γυναικῶν ἐπιστημόνων θὰ ἐγράφομεν τότε ὅτι γράφομεν σήμερον διυκολύνουσαι μὲ τὸ παράδειγμα τῶν ξένων τὴν θέσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅστις βεβαίως ἤθελεν ἀποφύγει δυσταγμοὺς ἀδικαιολογήτους οἱ ὁποῖοι πιθανὸν νὰ ἐστοίχισαν εἰς τὸ ἄνευ διευθυντρίας ἐπί τόσον κιρὸν μεῖναν μαιευτήριον τὴν ζωὴν πολλῶν δυστυχῶν ὑπάρξεων.

Ὁ νέος Ὑπουργὸς κ Μαυρομιχάλης ἀνὴρ ἐγκυκλοπαιδικὸς καὶ παρακολουθῶν ἀναμφιβόλως τὴν ἐπιστημονικὴν πορείαν τοιούτων ἱδρυμάτων ἀνὰ τὸν πολιτισμένον κόσμον, δὲν ἔχει ἀνάγκην τῶν συστάσεών μας διὰ νὰ προκηρίξῃ τὸν διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων μαιευτήρων-γυναικολόγων κυριῶν ἐὰν ὑπάρχουν πολλαί. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἄλλαι καὶ ἐπρόκειτο περὶ διεκδικήσεως τῆς θέσεως παρὰ μιᾶς οἵας δήποτε ἁπλῆς μαίας τότε δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ ἀναπνεύσωμεν μὲ κάποιαν περισσοτέραν ἄνεσιν διότι τὸ μαιευτήριον τῶν Ἀθηνῶν θὰ ἀνορθωθῇ καὶ θὰ ἐργασθῇ ἐπὶ βάσεων καὶ ἀρχῶν ἐπιστημονικῶν καὶ καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς ὑπὸ διευθύντριαν ἥτις καὶ ἐπιστήμων μαιευτὴρ διακεκριμμένη εἶναι καὶ εἰς τὴν Maternité τῶν Παρισίων εἰργάσθη ἐπὶ διετίαν περίπου μελετήσασα τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ πρωτύπου τούτου μαιευτηρίου τοῦ κόσμου.

ΣΙΒΥΛΛΑ

Ἄνοιξε ἡ πόρτα, μοσκοβόλησε ἡ χαμοκέλλα
Καὶ ἦταν τὸ μύρο πρωτοσκόρπιστο,
Καὶ τὸ εἶχε βυζασμένο ὁ μυροπλάστης
Ἀπὸ λουλούδια ἀγνώριστα.
Ἄνοιξε ἡ πόρτα, μοσκοβόλησε ἡ χαμοκέλλα
Κοιμήσου, ἀγάπη κοσμική, ὦ Σίβυλλα, ἔλα,
Ἀπάνω καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπη,
Ἀπάνω καὶ ἀπὸ κάθε κοσμικό...
Ἔνα ἀλυσόδετο ὄνειρον ἡρωϊκό
Παραδέρνει καὶ στέκεται νὰ ξεψυχήσῃ,
Ὅμως ποτέ του ὀλότελα δὲ θ' ἀποσβύσῃ,
Στὴ φυλακὴ τῆς σάρκας ἑνὸς ἄρρωστου,
Στὴ νύχτα τῆς ψυχῆς τοῦ κολασμένου·
Δυνάνωσέ μου τόνειρον, ὦ Σίβυλλα,
Σὲ ὕψανεν ἐσένα μὲ τῶν ὁραμάτων
Τὸ κλῶσμα μιὰ τρισεύγενη ἀνυφάντρα,
Ἀπὸ τοῦ μυστηρίου τὰ ριζόσπηλα ἔλα,
Καὶ πρόβαλε βαθιὰ μέσ' ἀπὸ τάντρα
Τῶν ἀγγελοκρουσμάτων·
Ποῦ θά με πᾶς;
Μηδὲ στὸ μέγα ἠφαίστειο τῆς Καρδιᾶς,
Μηδὲ στὸν Ὄλυμπο τῆς Φαντασίας!
Τὴν ἀλαφρότατην εἰδή σου, ὦ Σίβυλλα,
Τὴ φίλησε τό φίλημα τὸ μυστικὸ
Βυζαντινῆς μιᾶς ὁδηγήτρας Παναγίας.
Σὲ βάθη ἀπόσκεπα κρυφοχαράζει ἕνα Θαβώρ,
Ἀερολάμπει ἀπὸ χοροὺς Πνεμάτων ἡ κορφή του,
Στὶς φλέβες σου ρέει ὁ θεῖος ἰχώρ.
Δὲ βλέπω ὅ,τι θωρεῖς, κι' ὅ,τι σὲ γγίζει ἐσένα,
Ἐμένα δὲ μὲ γγίζει,
Μὰ ὅ,τι σὲ γγίζει ἐσὲ μ' ἀνατριχιάζει ἐμένα·
Αὐτιάζομαι κι' ἀκούω πίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο,

—Τοῖχος γιὰ σὲ δὲν εἶναι,—
Κάτι ἀπ' τὸν ἴσκιο πιὸ θαμπὸ καὶ πιὸ λιγνὸ ἀπ' τὸν ἦχο,
Καὶ πίσω ἀπ' τὸν τοῖχο φῶς, καὶ τἄλλου κόσμου μέρα,
Κι' ἄυλα φτερὰ αἰθερόλαμπα αἰσθάνομ' ἐκεῖ πέρα·
Καὶ μοῦ τὸ λέει τὸ πρόσωπό σου
Πῶχει μαγνάδι του ἕνα ὕφος ἐκστατικό,
Καὶ μοῦ τὸ λέει κ' ἡ πεταλούδα τοῦ χεριοῦ σου
Χαμοπετῶντας ὅταν ἀργογράφῃ
Τὴ μαγικὴ πενταλφα.
Σὰ νάνοιξαν ἀγνάντια σου ὅλ' οἱ τάφοι,
Ὅλα τὰ μυστικά τους νὰ στὰ ψιθυρίσουν...
Κι' ἀκούω τὸ αἷμα μου ν' ἀλλάζῃ μέσα μου
Τὴν πορφυρή του βρύση,
Κι' ἀκούω τὸ αἷμα μου ποῦ γίνεται
Θυμίαμα γιὰ νὰ σὲ θυματίσῃ!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΙΣ ΤΑ ΕΛΒΕΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἡ μᾶλλον καλλιεργουμένη ἀπὸ τὰς ὡραίας τέχνας εἰς τὴν Ἑλβετίαν, καὶ πρὸ πάντων τὴν Γερμανικὴν Ἑλβετίαν εἶνε ἡ μουσική. Ὑπάρχουν αἱ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ διὰ τὰς κόρας, εἰς τὰς ὁποίας διδάσκεται ἡ γραφική, ἡ πυρογραφία, ἡ ξυλογλυπτική, ἡ ἰχνογραφία. Ὑπάρχουν αἱ σχολαὶ τῆς μαγειρικῆς, αἱ βρίθουσαι μαθητριῶν. Ἡ πόλις Ζυρίχη π. χ. ἡ ἔχουσα 166,000 κατοίκους ἔχει ἀριθμὸν διδασκομένων εἰς τὴν μαγειρικήν της σχολὴν, ὅστις κυμαίνεται ἀπὸ 2,500 μέχρι 3000 μαθητριῶν κατ' ἔτος.

Ἀλλ' αἱ ὡραῖαι τέχναι εἶνε προαιρετικαί, ἐκτὸς τῆς μουσικῆς, ἥτις εἶνε ὑποχρεωτικὴ δι' ὅλους.

Ἀπὸ τοῦ νηπιαγωγείου μέχρις τῆς τελευταίας τάξεως τῆς δευτέρας προκαταρκτικῆς σχολῆς, τουτέστι ἀπὸ τοῦ τετάρτου ἢ πέμπτου ἔτους μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου, τὸ παιδίον ἔχει δὶς τῆς ἑβδομάδος τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην τὸ τῆς φωνητικῆς μουσικῆς. Διὰ τὰς κατωτέρας δὲ τοῦ λαοῦ τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ὀργανικὴ δὲν εἶνε εὐκόλως προσιτή, παρέχονται τόσα μέσα, ὥστε ὀλίγα εἶνε τὰ παιδία καὶ τῶν δύω φύλων, τὰ μὴ γνωρίζοντα ἀνὰ ἓν ὄργανον. Ἐπειδὴ ἔχουν πολλὰς ὥρας ἀνέσεως, ἡ διδασκαλία ἐν τῇ σχολῇ ποικίλλει ἀπὸ 4 μέχρι 6 ὡρῶν· διὰ μικρᾶς ἐτησίας ἀμοιβῆς ἀκούουν μαθήματα εἰς τὴν σχολὴν τῆς μουσικῆς δύο ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ὥστε ἕως ὅτου τελειώσῃ τὰ προκαταρκτικά του μαθήματα εἶνε καὶ κάτοχον γνώσεων ἑνὸς μουσικοῦ ὀργάνου.

Τὰ μὴ θέλοντα νὰ ἐξακολουθήσουν γυμνασιακὰ μαθήματα. ἀλλ' ἐπιδιδόμενα μετὰ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος εἰς ἐνα-δήποτε κλάδον πρὸς πορισμὸν ζωῆς, δὶς τῆς ἑβδομάδος, ἀνὰ τρεῖς ὥρας ἑκάστην φοράν, ἐπὶ δύω ἔτη ὑποχρεοῦνται καὶ πάλιν νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον, ὅπως ἀκούουν καὶ θρησκευτικὸν μάθημα καὶ τὸ τῆς φωνητικῆς μουσικῆς. Ὅσα τῶν παιδίων τοποθετοῦνται εἰς καταστήματα ἢ εἰς οἴκους πρὸς ὑπηρεσίαν, ἂν μίαν ἡμέραν λείψουν ἀπὸ τὰ εἰρημένα μαθήματα, ἄνευ δικαιολογημένης αἰτίας, οἱ κύριοι, οἱ μισθώσαντες αὐτὰ τιμωροῦνται διὰ προστίμου· ἐπίσης τιμωροῦνται οἱ γονεῖς—διότι τὰ μαθήματα εἶνε ὑποχρεωτικὰ—ἂν ἀπουσιάσῃ τὸ παιδίον ἀπὸ τὴν σχολὴν ἢ ἀπὸ τὸ Κυριακὸν μάθημα, ἢ ἂν παρῆλθε μία ἡμέρα μετὰ τὸ ἕβδομον ἔτος καὶ τὸ παιδίον δὲν κατεγράφη εἰς τὴν σχολὴν, ὡς ὤφειλε.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων καὶ μέσων πρὸς καλλιέργειαν τῆς μουσικῆς, ὑπάρχουν οἱ μουσικοὶ ὅμιλοι, μουσικαὶ ἑταιρίαι λεγόμεναι, ἀπὸ τριάκοντα μέχρις ἑκατὸν μελῶν ἀριθμοῦσα ἑκάστη, ἀπὸ τὰς ἀνωτέρας μέχρι τῶν κατωτέρων τοῦ λαοῦ τάξεων, ὅπου διδάσκεται ἀποκλειστικῶς φωνητικὴ μουσική. Ἕκαστος ὅμιλος ἔχει καὶ τὸν διδάσκαλόν του. Ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἀκούει τὰ μαθήματα ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἀπὸ τῆς 81)2 ἑσπερινῆς μέχρι τῆς 10. Τὸ μάθημα δίδεται εἰς τὰς αἰθούσας τῆς παραδόσεως τῶν σχολῶν. Ἕκαστος δῆμος ὀφείλει νὰ ἔχῃ δύο τοιούτους μουσικούς ὁμίλους· ἕνα ἀνδρῶν (Männerchor) καὶ ἕνα κορασίων (Tochterchor). Ὑπάρχουν δῆμοι ἔχοντες καὶ μικτὸν ὅμιλλον (Gemischterchor). Ὡς ἑπόμενον οἱ χοροὶ αὐτοὶ δὲν περιλαμβάνουν παιδία, παρὰ νέους, νέας, ἄνδρας ὡρίμου ἡλικίας, ὄχι δὲ σπανίως βλέπει τις καὶ ἑβδομηκοντούτας νὰ ἐξακολουθοῦν ἀκόμη τὰ μαθήματά των. διότι ἡ ἕξις ἔγεινε δευτέρα φύσις. Ἐργάτας, βιομηχάνους, καλλιτέχνας, καὶ ὅλας τὰς διακλαδώσεις τοῦ ἐμπορικοῦ κλάδου βλέπει τις εἰς τὰ σωματεῖα αὐτά. Οὕτως αἱ ταμίαι, αἱ γραμματεῖς, αἱ διαχειρίστριαι, αἱ ἀνταποκρίτριαι, στενογράφοι καὶ λοιπαὶ εἶνε συμμαθήτριαι μὲ τὴν ἐργαζομένην εἰς τὸ ἐργοστάσιον, μὲ τὴν διανομέα ἐφημερίδων, μὲ τὴν ἀρτοπώλιδα καὶ μὲ τὴν ἐργάτιδα τῶν ἄλλων συγγενῶν βιοποριστικῶν ἔργων, καὶ ὄχι πλέον εἰς παιδικὴν ἡλικίαν, ὅπως ἦσαν εἰς τὴν σχολὴν, ἀλλ' εἰς τὴν νεανικὴν καὶ τὴν ὥριμον, ἐν ἴσῳ εἶνε ἀνύπανδροι. Ἕκαστον μέλος συνεισφέρει τὴν ἀναλογοῦσαν εἰς αὐτὸ μικροτάτην συνεισφορὰν κατὰ τριμηνίαν. Ἐκ τῆς συνεισφορᾶς ἀμείβεται ὁ διδάσκαλος καὶ διοργανόνονται αἱ ἑορταὶ τοῦ ὁμίλου, αἵτινες εἶνε δύο-τρεῖς συναυλίαι ἐτησίως ἐν καιρῷ χειμῶνος, κατὰ δὲ τὸ θέρος ἀγροτικαὶ ἑορταί.

Ἕκαστος ὅμιλος ἔχει πρόεδρον καὶ γραμματέα. Τὰ δύω αὐτὰ πρόσωπα εὐθύνονται διὰ τὴν καθόλου τάξιν καὶ πρόοδον αὐτοῦ. Παρεκτὸς δε τῶν ἰδιωτικῶν ἑορτῶν ἑκάστου ὁμίλου, ἅπαξ τοῦ ἔτους γίνεται καὶ μία εὐρυτέρου κύκλου, εἰς τὴν ὁποίαν λαμβάνουν μέρος καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ μέρους μουσικοὶ ὅμιλοι. Μετὰ δὲ γενικὴ τοιαύτη, ἡ ὁμοσπονδικὴ ὀνομαζομένη, γίνεται κατὰ δεκαπεντίαν, ἢ καὶ μετὰ παρέλευσιν τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, ὁριζομένης τῆς πόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει λάβει χώραν, ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων τοῦ κράτους ἀρχῶν.

Διὰ τὴν Ζυρίχην ὡρισμένη ἡμέρα τῆς ἐτησίας πανηγύρεως τῆς μουσικῆς εἶνε ἡ πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιον. Δὲν γίνεται κατ' ἔτος εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς κωμοπόλεις τὰς εὑρισκομένας εἰς τὰς δύο ὄχθας τῆς λίμνης. Ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρὰ τῆς πρωτευούσης τοῦ καντόν, εἰς μεγάλην χλοερὰν πεδιάδα τοῦ πέμπτου δήμου τῆς πόλεως, παρὰ τοὺς δρόμους τοὺς φέροντας τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν θεῶν Διός, Ἀθηνᾶς, Ἡλίου, Ἑρμοῦ, Πλάτωνος καὶ καθεξῆς, κτίζεται μέγα παράπηγμα, στολιζόμενον κομψῶς, τὸ ὁποῖον εἶνε ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως τῶν μουσικῶν ὁμίλων, καὶ ὁπόθεν κινεῖ ἡ συνοδεία μεταξὺ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης μεταμεσημβρινῆς, διερχο-

μένη διὰ τῶν κεντρικωτέρων δρόμων τοῦ μέρους, καὶ ἐπανακάμπτουσα μετὰ τρεῖς ὥρας εἰς τὸ σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκίνησεν. Ἑκάστου ὁμίλου προηγεῖται ἡ σημαία του. Χρώματα τῶν σημαιῶν εἶνε τὸ λευκόν, τὸ γαλάζον, τὸ ἀργυρόχρουν, τὸ χρυσοῦφαντον λευκόν, καὶ ἐπ' αὐτῶν κεντημένα διὰ χρυσοῦ τὰ ἰδιαίτερα διακριτικὰ τοῦ ὁμίλου σημεῖα, ὡς κλάδος μυρσίνης, λύρα ἀνθοστόλιστος κτλ. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μέρους ὅπου ἀνήκει. Ὁ σημαιοφόρος φορεῖ στολὴν τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων. Ἕπονται αὐτοῦ ἀμέσως οἱ σαλπισταὶ καὶ τὸ σωματεῖον. Αἱ κόραι ὅλαι ἀνεξαιρέτως λευκὰ ἐνδεδυμέναι, ἀσκεπεῖς, κρατοῦσαι δέσμην ἀνθέων ἢ φυλλάδιον μουσικοῦ τεμαχίου. Ὄργανον παίζον εἰς τὸ διάστημα τῆς παρελάσεως εἶνε ἡ σάλπιγξ καὶ ὁ πλαγίαυλος, ὕμνοι δὲ θούριοι παίζονται διαδοχικῶς ὑπὸ τῶν ὁμίλων, ὡς τὰ πατριωτικά των ἄσματα «Heimat» καὶ «Vaterland».

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς συνοδείας εἰς τὸ σημεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκίνησε καὶ μακρὰν ἀνάπαυλαν ἀρχίζει χορός, ὄχι ὅμως ἀπὸ συνήθεις εὐρωπαϊκοὺς χορούς, ἀλλὰ ὁ πατριωτικός των Reigen ὀνομαζόμενος, ὅστις χορεύεται κατὰ στοίχους ὑπὸ τῶν κοριτσιῶν καὶ τῶν νέων, ὁμοιάζον πολὺ τὸν ἑλληνικὸν συρτόν εἰς τὰς κινήσεις· μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν σχηματίζεται κύκλος, ἀλλὰ γραμμή· ὁ χορὸς μᾶλλον τῶν Σμυρναίων, ὁ ἀντικριστὸς λεγόμενος· διαρκεῖ δὲ μέχρι τῆς δεκάτης ἑσπερινῆς καὶ ἐπέκεινα ἐνίοτε.

Καὶ ἂν καὶ δὲν δικαιοῦται οὐδεὶς νὰ λάβῃ μέρος, ἐκτὸς τῶν μουσικῶν ὁμίλων εἰς τὴν παρέλασιν καὶ τὸν χορόν, μολαταῦτα αὐτὴ ἡ «jüngerfest» ἀναστατώνει ὅλην τὴν πόλιν, ἀπὸ τοὺς κυρτωμένους γέροντας μέχρι τῶν βρεφῶν, ἐξαναγκάζουσα καὶ τὰ ἀτμόπλοια τῆς λίμνης καὶ τὰς ἐσωτερικὰς σιδηροδρομικὰς γραμμὰς νὰ καταστρώνουν ἔκτακτα δρομολόγια.

Αὐτὰ πρὸς λατρείαν τοῦ μουσηγέτου Ἀπόλλωνος καὶ σύσφυγξιν τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν τῶν τέκνων τῆς «Mutter Helvetia.

Μαρία Πινέλλη.

ΑΙ ΑΓΓΛΙΔΕΣ ΚΥΡΙΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΙ

Ὅλα μεταβάλλονται ὑπὸ τὸ νέον πνεῦμα τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, τῶν συρμῶν καὶ τῶν ξένων παραδειγμάτων. Ἀκόμη καὶ αἱ ἀριστοκρατίαι καὶ μάλιστα ἡ ἀγγλικὴ ἀριστοκρατία, ἡ ὁποία ἐφκίνετο ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἀμετάπειστος εἰς τὰς ἀρχάς της καὶ ἀμετάβλητος εἰς τὰς συνηθείας της.

Ἡ μεταβολὴ μάλιστα αὐτὴ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἶνε τόσον ριζικὴ καὶ ἐκδηλοῦται μὲ πνεῦμα τόσον ἐπαναστατικόν, ὥστε οἱ ὀλίγοι πιστοὶ εἰς τὰς παλαιὰς ἀγγλικὰς παραδόσεις ρίπτουν κραυγὰς ἀπελπιστικὰς κινδύνου καὶ ἀποποιοῦνται μετὰ φρίκης νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς τὸν snob τῆς σήμερον τὸν gentlemen τῆς χθές, ὅπως εἰς τὴν μεγάλην κυρίαν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἡμερῶν μας, τὴν συγχρωτιζομένην μὲ τοὺς ὄχλους τὴν ὑπερήφανον ἀρχόντισσαν τοῦ παρελθόντος.

Ἡ Ἀμερικὴ κατακτᾷ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ τὴν γηραιὰν Ἀγγλίαν. Ἡ νεαρὰ δημοκρατία ἀποτυποῖ τὴν σφραγῖδα της καὶ τὰς ἰδέας της ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Βρεττανικῆς ἀριστοκρατίας μὲ τόσον περισσοτέραν δύναμιν ὅσον περισσότερον χρυσῆ καὶ πολυτελὴς εἶναι αὕτη.

Ἡ ἀνατροφὴ τῆς κόρης τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας μετεβλήθη ριζικώτατα καὶ ὁ ἀμερικανισμὸς τῆς νεωτέρας γενεᾶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν νεωτέραν παίδευσιν καὶ τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις ἀποτελεῖ τὴν ἀπελπισίαν κάθε μάμμης ἀριστοκράτιδος.

Ἡ νεαρὰ Ἀγγλὶς δὲν μένει πλέον στιγμὴν ἀκίνητος, ὡς δὲν παύει νὰ μελετᾷ ὅλα τὰ νέα βιβλία, νὰ κατατρώγῃ ἐφημερίδας, νὰ σχολιάζῃ πολιτικὰ ἄρθρα, ἀκόμη καὶ νὰ γράφῃ εἰς μεγίστην πλειονότητα.

Μετὰ τὸν γάμον ἡ Ἀμερικανικὴ ἐπιρροὴ γίνεται αἰσθητοτέρα ἀκόμη καὶ ἡ Εὐρώπη σήμερον πκρίσταται κατάπληκτος πρὸ τοῦ θεάματος τῶν μεγάλων κυριῶν — τῶν ὁποίων αἱ μάμμαι ἐκαλλιέργουν τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑπερήφανον ὀκνηρίαν των εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Ἐλισάβετ καὶ τῆς βασιλίσσης Ἄννης—αἱ ὁποῖαι σήμερον ρίπτονται μετὰ δεξιότητος, μετ' ἀσφαλείας, μετ' ἐπιτυχίας μοναδικῆς εἰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις οἰκονομολογικάς, βιομηχανικὰς ἢ ἐμπορικάς. Τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς ζωῆς φαίνεται νὰ πρωτοστατῇ ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἀπασχολεῖ μετὰ μεγάλης σπουδαιότητος.

Ἡ κόμμησα τοῦ Warweck παριστᾷ θαυμασίως τὸν τύπον τῆς νέας ἀριστοκράτιδος, τῆς ὁποίας ἡ καθημερινὴ ζωὴ εἶναι τόσον ἀπασχολημένη, ὅσον καὶ ἑνὸς πρωθυπουργοῦ κραταιοτάτου κράτους.

Ὡραιοτάτη—εἶναι ἀπὸ τὰς ὡραιτέρας κυρίας τῆς κοινωνίας τοῦ Λονδίνου—τελεία ἀμαζὼν καὶ κυνηγός, συγγραφεὺς μὲ ἀρκετὴν χάριν, διοικεῖ θαυμασίως τὸ μέγα καὶ ὡραῖον κτῆμα της τοῦ Easton Lodge.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα αὐτὰ δὲν ἀρκοῦν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δράσεως, ἣν φέρει ἐν ἑαυτῇ, ἵδρυσε καὶ διευθύνει μετὰ τῆς μεγαλητέρας δεξιότητος δύω ἐμπορικοὺς οἴκους.

Οἶκον ἀσπρορρούχων εἰς τὴν Bond Street καὶ πλυντήριον, διευθυνόμενον ὑπὸ Γάλλου διευθυντοῦ. Ἐννοεῖται ὅτι χωρὶς νὰ ζημιόνεται, ἡ ἰδία ὡς κεφαλαιοῦχος, παρέχει ἐργασίαν εἰς τόσας ἀέργους, εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ὁποίων τῆς ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀνταποκρίνετκι ἄνευ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης.

Ἡ κόμησσα τοῦ Limerick εἶναι ἡ ἱδρύτρια τῆς Ikamrok — League, ἡ ὁποία παρέχει τὴν συνδρομήν της εἰς τοὺς Ὀρλανδοὺς χωρικοὺς διὰ τῆς πωλήσεως ἐν Λονδίνῳ τοῦ ἐθνικοῦ των ἐμβλήματος, τοῦ προγεγραμμένου πρὸ τόσου καιροῦ. Τὸ σωματεῖον αὐτὸ εἰσπράττει μέγιστα κέρδη καὶ παρέχει σπουδαίας συνδρομὰς εἰς τὴν ἀγροτικὴν ζωὴν τῶν Ἰρλανδῶν.

Ἡ μαρκησία τοῦ Londonderry διωργάνωσεν ἐπίσης τακτικὰς ἀγορὰς σεντονιῶν Ἰρλανδικῶν, καὶ αἱ ἀγοραὶ αὐταὶ εἰσπράττουν κολοσσιαῖα ποσὰ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων Ἰρλανδῶν. Τῆς αὐτῆς φύσεως ἀγορὰς διοργανόνει ἡ δούκισσα τοῦ Latherleud ἀλλὰ διὰ σεντόνια σκοτσέζικα.

Ἡ λαίδη Wimborne καὶ ἡ λαίδη Hamilton διευθύνουν τὰς δύω κυριωτέρας λέσχας τῶν γυναικῶν.

Αἱ αἴθουσαι τοῦ τείου καὶ τῶν ἀπογευματινῶν γυναικείων συνεντεύξεων ὡς καὶ τὰ μυροπωλεῖα τῆς Bond Street εἶναι ἱδρυμένα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ κεφάλαια κυριῶν τῆς ἀριστοκρατίας. Μία γνωστοτάτη διὰ τὸ κάλλος της καὶ τὴν ὑψηλὴν καταγωγήν της μαρκησία ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της μίαν ἐφεύρεσιν γυναικείων αὐτοματικῶν κομβίων ὑποδημάτων καὶ ἄλλη γνωστὴ εἰς τοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους κόμησσα ἀνέλαβε δι' ἰδίων κεφαλαίων τὴν ἀποξήρανσιν μιᾶς λίμνης, ἐπιχείρησις, ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι θὰ τῆς ἀποφέρῃ μεγάλα κέρδη.

Ἡ κόμησσα d' Aberdeen ἐξέδωκεν ἐσχάτως ἐν ἐγχειρίδιον γυμναστικῆς καὶ ὑγιεινῆς ὑπὲρ ἑνὸς σωματείου παρέχοντος συνδρομὴν εἰς πτωχοὺς πληγωμένους.

Ἡ δούκισσα τοῦ Westminster, ἡ κόμησσα τοῦ Passe ἡ δούκισσα τοῦ Sommersel δὲν ἀρέσκονται νὰ εἶναι μόνον ἐπιφανεῖς καλλονὰι τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατία, ἀλλὰ καὶ ἐπιχειρηματίαι πρώτης τάξεως, διαθέτουσαι τὰ μεγάλα πλούτη των εἰς ἐπικερδεῖς ἐπιχειρήσεις.

Ὥστε εἰς τὰς ὑψηλὰς γυναικείας Ἀγγλικὰς σφαίρας ἐξοικειοῦνται νὰ ἀντιμετωπίζουν τὴν ζωὴν ὑπὸ τὴν πραγματικωτάτην της ὄψιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐκμεταλλεύονται ἐπικερδῶς. Δεῖγμα τῆς πραγματικότητος αὐτῆς εἶναι βεβαίως καὶ ἡ λαίδη ἐκείνη, ἡ ὁποία τὴν ἐπαύριον τῆς στέψεως τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους εἶχε τὴν ἰδέαν, νὰ ἐκθέσῃ ἑαυτὴν εἰς κοινὴν θέαν μὲ τὴν ἐπίσημον ἐνδυμασίαν, ἣν ἔφερεν εἰς τὴν στέψιν καὶ μὲ ὅλα τὰ πολύτιμα κοσμήματά της, διαθέσασα τὸ ποσὸν τῆς εἰσόδου ὑπὲρ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ.

Κατὰ τὸ γαλλικὸν

Ἑλένη Γεωργιάδου.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΠΟΕΡΣ

Η ΚΥΡΙΑ WET

Εἰς τὴν κυρίαν Wet εὑρίσκομεν τὸν τύπον τῆς ἀληθοῦς καὶ ἁπλῆς ἡρωίδος. Δὲν πρόκειται πλέον διὰ τὴν ἁπλῆν καὶ καλὴν οἰκοκυρὰν ὅπως ἦτο ἡ γυναῖκα τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς. Αὐτὴ ἀνήκει κατ' εὐθεῖαν εἰς τὰς ἡρωίδας, αἱ ὁποῖαι μὲ κτυπήματα πελέκεως ὑπερήσπισαν τὴν πατρίδα των. Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρωμεν τί διηγεῖται ἕνας ἀνταποκριτὴς ὁ ὁποῖος τὴν εἶδε ὅταν ἔφθασεν αἰχμάλωτος εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Pietermartyburg.

«Εἶνε μία μικρόσωμος γυνὴ ἀναστήματος μικροτέρου ἀπὸ τὸ μέτριον· ἀπέκτησε δέκα ἓξ παιδιά. Δύο κορίτσια ἀπέθαναν, τὰ ἄλλα εἶνε πολὺ καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν των· ἐκ τῶν ὀκτὼ υἱῶν της, ἕνας ἠχμαλωτίσθη εἰς τὸν πόλεμον εἰς τὸ Paarderberg, δύο εἶνε μὲ τὸν πατέρα τους καὶ πολεμοῦν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου· ὁ πρωτότοκος εἶνε ἤδη διοικητής, ὁ ἄλλος ὁ ὁποῖος εἶνε μόνον δέκα ἑπτὰ χρόνων εἶνε εἰς Κεϋλάνην.

Ἀφοῦ ἔκαυσαν οἱ Ἄγγλοι τὴν ἔπαυλίν της, ἡ κυρία Wet, ἡ ὁποία εἶνε ἐκτάκτου ἀληθῶς ἐνεργητικότητος, ἠκολούθησε πολλοὺς μῆνας μὲ ὀκτὼ ἀπὸ τὰ πλέον νέα παιδιά της τὸ στράτευμα τοῦ συζύγου της. Πρὸ ἐννέα μηνῶν ἠχμαλωτίσθη καὶ ὡδηγήθη εἰς τὸ Johennesburg. Ἐκεῖ ἀφοῦ ἔμεινεν ἐπί τινα καιρὸν φυλακισμένη εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ στρατοπέδου, τῆς ἐπέτρεψαν ν' ἐνοικιάσῃ ἕνα σπίτι εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ἔζη μὲ τὰ παιδιά της.

«Τὴν ἐβασάνιζον διαρκῶς διὰ νὰ ὑπογράψῃ ἓν ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐβεβαίωνε ὅτι αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τῶν Βόες εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Στρατοπέδου, εἶχον ὅτι τοὺς ἐχρειάζετο καὶ ὅτι αὐτὴ ὅλως ἐξαιρετικῶς εἶχε ἰδιαιτέρας περιποιήσεις ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα αὐτὰ ἦσαν ψευδῆ, ἠρνήθη ἀπολύτως νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἔγγραφον. Οἱ Ἄγγλοι παρὰ πολὺ θυμωμένοι ἀπὸ τὴν ἄρνησίν της τὴν διέταξαν νὰ ἐγκαταλείψῃ ἀμέσως τὸ Johannesburg καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐδῶ. Ἐζήτησε τότε ἀπὸ τὸν λοχαγὸν Davies (τὸν διοικητὴν τῆς Iahannesburg) ἐὰν εἰς τὸ Pietesmaritzburg θὰ εἶχε δικαίωμα νὰ ἔχῃ οἰκίαν εἰς τὴν πόλιν.

«Τῆς εἶπε· «Βεβαίως».

«Τὴν ἔβαλαν μέσα εἰς ἕνα τραῖνο μαζῆ μὲ ὀκτὼ ἀπὸ τὰ παιδιά της καὶ ἔφθασε ἐδῶ εἰς τὰς πέντε τὸ βράδυ.

«Ἀλλ' ἐναντίον τῆς ὑποσχέσεως, ὅπου τῆς εἶχαν δώσει, τὴν ὡδήγουν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ στρατοπέδου, ὅπου τῆς ἔδωκαν διὰ κατοικίαν μίαν ἀθλίαν σκηνὴν ἐντὸς τῆς ὁποίας δὲν ὑπῆρχε τίποτε.

«Αὐτὴ καὶ τὰ ὀκτὼ παιδιά της ἠναγκάσθησαν νὰ περιμένουν ἕως τὴν ἐπαύριον διὰ νὰ λάβουν τροφήν. Αἱ μερίδες τῆς τροφῆς ἐμοιράζοντο μόνον τὸ πρωί. Τὸ πρόγευμά των ἦτο ἀπὸ μία μερίδα καφὲ μὲ γάλα, ὅπως δι' ὅλας τὰς ἄλλας γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά. Διὰ γεῦμα ὀλίγον κρέας κακῆς ποιότητος καὶ ὀλίγες πατάτες. Διὰ τὸ δεῖπνον μία μερίδα τσάι καὶ ὀλίγην ζάχαρι ἀκαθάριστη.

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἡ ὁποία ἐμαρτύρησε ὄχι μόνον αὐτὴ ἡ ἰδία, ἀλλ' εἶδε καὶ τὰ παιδιά της νὰ ὑποφέρουν εἶχε τὴν μεγαλοψυχίαν νὰ γράψῃ εἰς τὸν διευθυντὴν μιᾶς ἀγγλικῆς ἐφημερίδος, ἡ ὁποία ἐδημοσίευσε τὸ πορτραῖτο της, τὴν ἑπομένην ἐπιστολὴν τὴν 24 Ἀπριλίου 1901.

Κύριε

Μαθοῦσα ὅτι, ὅταν ἐδημοσιεύσατε τὴν εἰκόνα μου, εἴπατε ὅτι ἔζων τώρα εἰς Jahomesboug, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος, διαψεύδω διὰ τῆς παρούσης τὴν ἔκφρασιν αὐτήν.

Ἀφοῦ ἡ ἔπαυλίς μας κατεστράφη ἀπὸ τὸν στρατὸν τῆς Α. Μ. καὶ ὅλη ἡ περιουσία μας διηρπάγη ἢ κατεστράφη, περιεπλανήθην πολλοὺς μῆνας μαζὶ μὲ τὰ τέκνα μου, διὰ νὰ μὴν πέσω εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ μας. Ἐν τούτοις τὴν 20ην Νοεμβρίου 1900 ἠχμαλωτίσθην καὶ ὡδηγήθην εἰς Johamesbourg, μέσα σ' ἕνα βαγόνι ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ βάζουν τὰ ζῶα, ἂν καὶ ἐγνώριζαν ὅτι ἤμουν γυναῖκα τοῦ στρατηγοῦ Wet. Ἀφοῦ ἠχμαλωτίσθην καὶ ὡδηγήθην ἐδῶ ἐναντίον τῆς θελήσεώς καὶ τῆς ἐπιθυμίας μου, ἀφοῦ ἐγυμνώθην ἀπὸ ὅλην τὴν περιουσίαν μου, ἐζήτησα ἀπὸ τὰς ἐδῶ στρατιωτικὰς ἀρχὰς ἀρκετὴν τροφὴν καὶ καλῆς ποιότητος.

Αὐτὸ μοῦ τὸ ὑπεσχέθησαν, ἔπειτα ὅμως ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας μὲ ἐπληροφόρησαν ἐγγράφως ὅτι δὲν θὰ ἐλάμβανα τροφὰς ἂν δὲν ὑπέγραφα μίαν δήλωσιν ἡ ὁποία ἔλεγεν ὅτι: «Δὲν εἶχον τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως καὶ ἤμουν εἰς τὸ ἔλεως τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος»!

Αἱ ἀρχαὶ εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ δημοσιεύσουν κατόπιν τὸ ἔγγραφον αὐτό. Τὸ νὰ πράξω αὐτὸ θὰ ἦτο δι' ἐμὲ ὁ μεγαλείτερος ἐξευτελισμός, καὶ δὲν ἠθέλησα νὰ τὸν ὑποστῶ, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν τοῦ ἔθνους μας.

Δὲν ἐζήτησα καμμίαν χάριν ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν καὶ δὲν ἔχω τὴν πρόθεσιν νὰ τοῦ ζητήσω ποτέ. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ζῶ εἰς Johannesbourg, ἀλλὰ παρὰ τὴν θέλησίν μου. Δὲν ἔλαβον τίποτε ἀπὸ τοὺς Ἄγγους καὶ δὲν θέλω τίποτε ἀπὸ αὐτούς.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ, ἐλπίζω νὰ τὸ ἐπιτύχω διὰ τῆς μεσολαβήσεως φίλου μὲ ἀνθρώπινα αἰσθήματα καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους.

Ἐνῷ ἦτο εἰς τὸ Joannesburg ἕνας φίλος τοῦ συζύγου της Brocbsina τῆς εὗρε μίαν οἰκίαν. Ἕνας σύλλογος ἐσχηματίσθη διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῆς συζύγου τοῦ ἐθνικοῦ ἥρως. Ὁ Brocksina ἐχρησίμευσεν ὡς κηδεμὼν εἰς τ' ἀνήλικα τέκνα της καὶ τὰ ἔβαλε ν' ἀκολουθήσουν τὰ μαθήματα τοῦ σιδηροδρόμου. Μίαν ἡμέραν ὅπου τὴν ἠρώτησεν ἐὰν ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ Ἀγγλικὸν μάθημα ἔδωκε μίαν ἀπάντησιν ἀρχαιοπρεπῆ:

«Ἐπιθυμῶ πολύ, εἶπε, ἐὰν ἠμπορῇς νὰ δικαιολογήσῃς τοῦτο πλησίον εἰς τὸν πατέρα των.—Τότε ἀπεκρίθη ὁ κηδεμὼν δὲν θὰ μάθουν Ἀγγλικά.

Μία φυλή, ἡ ὁποία ἔχει παρομοίας γυναῖκας, δὲν θὰ ἤξιζε νὰ εἶνε ἐλευθέρα;—Ἀλλοίμονον—Μὲ αἴσθημα βαθείας λύπης ἔμαθεν ἡ χριστιανικὴ Εὐρώπη τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ Τρανσβαλ· ἔκτοτε δὲν ὑπάρχει πλέον δημοκρατία τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς.

Ἀλλ' ὑπάρχουν ἀκόμη Μπόερς καὶ γυναῖκες τῶν Μπόερς αἱ ὁποῖαι θὰ φυλάξουν τὴν πατριωτικὴν καὶ θρησκευτικὴν παράδοσιν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν νοσταλγίαν τῆς ἐλευθερίας

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΠΛΑΤΕΙΑ

Πουθενὰ ἀλλοῦ ἡ ἥσυχη ἐπαρχιακὴ ζωὴ δὲν φαίνεται καλλίτερα ἀπὸ τὴν Πράσινη Πλατεῖα τῆς Βαλεντίας.

Εὐρύχωρη τοποθεσία, ἡ ὁποία χάνεται, ἐκεῖ ὅπου τελειώνει ἡ πόλις ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀρχίζει, κοντὰ σὲ μιὰ ἐκκλησία τῆς ὁποίας ἡ πρόσοψη εἶνε σ' ἄλλο δρόμο, δὲν εἶνε οὔτε κέντρο, οὔτε πέρασμα καὶ τίποτε δὲν τὴν διασχίζει. Ἀνάμεσα ἀπ' τὸ γῦρο τῶν καχεκτικῶν δένδρων της ὑψώνεται μιὰ κολόνα μπρούντζινη ἐπάνωεἰ.ἕνα ὕψωμαπράσινο καὶ ἔχει στὴν κορφήνἔνα ἄγαλμα φτερωτὸ καὶ πολεμικό, τὸ ὁποῖο στεφανόνει ἄγνωστους ἥρωες. Καὶ αὐτὸ ἐνθυμίζει πῶς ἡ Βαλεντία εἶνε πόλις ἀγνή, χτισμένη κοντὰ σ' ἀβέβαια σύνορα καὶ ἡ ὁποία ἐπολέμησε περισσότερο ἀπὸ μιὰ φορά.

Καὶ ὅμως στὴ μελαγχολικὴ αὐτὴ Πράσινη Πλατεῖα, ὑπάρχει μιὰ σειρὰ σπιτιῶν τὰ ὁποῖα — ὅσο καὶ ἂν φαίνεται παράξενο — εἶνε ἄνθρωποι ποῦ τοὺς ἀρέσει νὰ κάθονται, γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλος λόγος νὰ τὰ ἔχουνε διαλέξει γιὰ κατοικία τους. Χωρὶς μαγαζιὰ καὶ ἐργοστάσια εἶνε ἄσυλα μικρῶν εἰσοδηματιῶν. Μὲ δύο πατώματα, μὲ πρόσωπον κάτασπρο καὶ μὲ πόρτα μικρὴ τῆς ὁποίας τὰ μπρούτζινα πόμολα λάμπουν ἀπὸ καθαριότητα.

Σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ παράθυρα κάθουνταν μιὰ νέα κόρη. Εἴκοσι χρόνων ἴσως . . . Δὲν τῆς ἔλειπεγιὰ νὰ εἶνε ὄμορφη παρὰ κάποια εὐχαρίστησις ἢ ὑπερηφάνεια. Ἀλλὰ στὸ λεπτὸ πρόσωπό της καὶ στοὺς γερτοὺς ὤμους της, φαίνονταν ἡ σκιὰ τῆς ἄψυχῆς ζωῆς. Στὸ μεγάλο δρόμο τῆς τύχης τὸ χαριτωμένο αὐτὸ πλάσμα δὲν εἶχε γεννηθῆ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἡλίου.

Ἐσυλλογίζουνταν κρατῶντας ἕνα γράμμα καὶ κυττάζοντας στὸ κενό. Ὁ οὐρανὸς ἤτανε γαλάζιος καὶ τὰ χελιδόνια πετούσανε φωνάζοντα ὀλόγηρα στὴν φτερωτὴ Νίκη, τῆς ὁποίας τὸ βάρος φαίνουνταν περισσότερο κοντὰ στὸ ἐλαφρὸ πέταμά τους.

Ἕνα χτύπημα στὴν πόρτα τρόμαξε τὴν Ἀλίνα Μὲ ὁμοιότητα, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴ διαταγή της μπῆκε μέσα στὴν κάμαρα ἡ ὑπηρέτρια. Μὲ ξεχωρηστὴ προσοχὴ τὸ βλέμμα τῆς Ἀλίνας ἐπῆγε ἀπὸ τὸ γράμμα ποῦ κρατοῦσε στὴν ὑπηρέτρια. Τὰ χοντρὰ χαρακτηριστικά, ἡ χωρικὴ φυσιογνωμία, ἡ ὄψη, ἡ ὁποία τόσο συχνὰ ἔχει ψηθῆ στὸν ἥλιο, τὰ ἄγρια μαλλιὰ τ' ἀνακατεμένα μ' ἄσπρες τρίχες, τὸ κοντὸ ἀνάστημα τὸ ὁποῖον τὰ πλατὺ φόρεμα ἔκανε νὰ φαίνεται κοντήτερο, ὅλα αὐτὰ εἶχαν γιὰ τὴν Ἀλίνα ἰδιαίτερη.

Ἐν τούτοις ἡ ὑπηρέτρια εἶπε :

— Ἔστρωσες τὸ κρεββάτι σου, κυρία ! . . . .

Καὶ ὁ τόνος τῆς ἀπελπισίας, ὁ θερμὸς καὶ ταπεινὸς ἦχος τῆς φωνῆς, διόρθωναν τὴν προστυχάδα τοῦ τόνου, τὴν ἄγνοια τοῦ νὰ μιλῇ στὸ τρίτον πρόσωπον.

— Ἀλλὰ βέβαια Germaine, γιατὶ ὄχι ; Αὐτὸ τὸ κάνω καὶ στὸ σπίτι.

— Δὲν εἶνε τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Ἐδῶ εἶσαι στὸ σπίτι μας, στῆς θείας σου, εἶσαι προσκαλεσμένη· ἐδῶ ἦρθες ν' ἀναπαυθῆς καὶ νὰ ἡσυχάσῃς, πρέπει νὰ ἀφίνῃς κυρία Ἀλίνα νὰ σὲ περιποιοῦνται.

Ἐνῷ μιλοῦσε ἡ Germaine πηγαινοήρχουνταν μέσα στὴν κάμαρα καὶ κύτταζε μήπως ἤτανε πουθενὰ σκόνη γιὰ νὰ τὴν σκουπίσῃ ἢ κανένα πρᾶγμα μετατοπισμένο γιὰ νὰ τὸ ταχτοποιήσῃ. Ἀλλὰ συλλογίστηκε τὴν τελευταία φράση της καὶ ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ:

— Νὰ μὲ συγχωρήσῃς ἂν λέω, «ἐμεῖς» σὰν νὰ ἤτανε καὶ δικό μου τὸ σπίτι τῆς θείας σου. Εἶνε ὅμως τόσος καιρὸς ποῦ εἶμαι κοντὰ στὴν ἀγαπητὴ κυρία. Καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια μοῦ δίνει τέτοιες συνήθειες νὰ ἔχω μεγάλη οἰκειότητα. Λυτὸ δὲν πιστεύω νὰ σᾶς θυμώνῃ κυρία Ἀλίνη.

Ἡ νέα κόρη κούνησε τὸ κεφάλι της.

— Ἄ, φεύγω, εἶπε, ἡ ὑπηρέτρια δὲν ἀξίζει νὰ φαίνωμαι πῶς κἄτι κάνω ἐδῶ, ἐὰν ὅλα τὰ ἔχῃς ταχτοποιήσει σὰν ἄγγελος. Αὔριο θὰ προσπαθήσω νὰ εἶμαι πλέον πρωϊνή.

Ἀλλ' ἡ ἐργασία τῆς κυρίας κρατεῖ πολὺ ὥρα, ἡ δύστυχη δὲν μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ σὲ τίποτα μονάχι της . . . .

— Ἐγὼ πρέπει νὰ εἶμαι ποιὸ πρωϊνὴ εἶπε ἡ Ἀλίνη μὲ σοβαρότητα σχεδὸν λυπητερής Μήπως δὲν εἶνε τὸ καθῆκόν μου νὰ περιποιοῦμαι τὴν θεία μου τὴν παραλυτική, ὅταν εἶμαι κοντά της ;

Ἡ Germaine, στὴν ὁποία ἔκαμε ἐντύπωσιν ἡ πικρία αὐτῆς τῆς φράσης στάθηκε μπροστὰ στὴν Ἀλίνα καὶ ξεκαρδίστηκε ἀπ' τὰ γέλοια.

Νὰ λοιπὸν γιατὶ χολοσκᾶς, κυρά μου, δὲν συλλογίζεσαι καλὰ τὸ καθῆκόν σου, αὐτὸ εἶνε νὰ εἶσαι ε ὐ χ ά ρ ι σ τ η καὶ γ ε ν ν α ί α, καὶ νὰ περιτριγυρίζῃς μὲ χαρὰ τὴν δύστυχη θεία σου, καὶ νὰ τῆς διαβάζῃς δυνατὰ ὅτι εὐχάρστο βλέπεις στὴν ἐφημερίδα καὶ στὰ βιβλία, ὅπως κάνεις, καὶ ὅσο εἶσαι ἐδὼ νὰ τῆς δίνῃς ὅλες τὰς εὐχαριστήσεις, τὰς ὁποίας ἐγώ, δύστυχη γυναῖκα ἀγράμματη, δὲν ἔχω τὰ μέσα νὰ τῆς δώσω, Ἀλλ' ὅτι ἔχει νὰ κάνῃ μὲ τὴν καθαριότητα καὶ μὲ τὶς φροντίδες ποῦ ἔχει ἕνας ἄρρωστος ὁ ὁποῖος δὲν κούνησε τώρα χρόνια οὔτε χέρια οὔτε πόδια ; αὐτὸ δὲν εἶνε δουλειὰ μιᾶς χαριτωμένης κόρης καθὼς σεῖς . . . . Εἶνε γιὰ μένα ποῦ εἶμαι ὑπηρέτρια. Ἔπειτα ἐγὼ ξέρω πλέον αὐτὴ τὴ δουλειά . . . Χρειάζεται καὶ λιγάκι δύναμη καὶ οἱ ἄρρωστοι εἶνε σὰν τὰ μικρὰ παιδιά, δὲν πρέπει νὰ τοὺς ξεσυνερίζεταικανείς.

Σεῖς θὰ λυπόσαστε ἅμα σᾶς κακομιλοῦσε λιγάκι καὶ θὰ θυμόνατε καὶ θὰ κλαίγατε, γιὰ αὐτὸ δὲν πρέπει, ὄχι δὲν πρέπει. Ἀπὸ σᾶς μονάχα χαρὰ πρέπει νὰ αἰσθάνεται ἡ καλὴ κυρία, καθὼς εἴσαστε μιὰ ἀληθινὴ ἀχτῖδα τοῦ ἡλίου.

Πηγαίνω νὰ τῆς ἑτοιμάσω τὴν τσοκολάτα της, ἀλλὰ σεῖς θὰ τῆς τὴν πᾶτε κυρία Ἀλίνη, Αὐτὸ θὰ τῆς κάνῃ εὐχαρίστησιν, γιατὶ σᾶς ἀγαπάει πολύ.

Ἡ gervaise ἔφυγε καὶ ἡ Ἀλίνη ξαναπῆρε τὸ γράμμα τῆς μητέρας της. Τὸ ξαναδιάβασε, καὶ μερικὲς φράσεις τίς διάβαζε πολλὲς φορές.

«Δὲν εἴμαστε, οὔτε ὁ πατέρας σου, οὔτε ἐγώ, περισσότερο ἀπὸ τὸν ὀρθὸ λόγο, ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος, ἀγαπητό μου παιδί. Καὶ ἂν μπορούσαμε νὰ σοῦ ἐξασφαλίσουμε ἕνα μέλλον . . . μιὰ μικρὴ προίκα τοὐλάχιστον. . . . Ἀλλὰ τέλος εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ σοῦ ὑπενθυμίσωσιν γιατὶ σ' ἐστείλαμεν στὴν ἐξαδέρφη μας. Δὲν εἴμαστε ὅλοι ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν της ; . . . Θὰ ἤτονε μάλιστα περίεργο ἡ κόρη μας νὰ εἶνε ὑποχρεομένη νὰ ἐργάζεται κοντὰ σὲ ἄλλους, ἐνῷ ἡ μικρὴ περιουσία της θὰ πήγαινε σὲ ποῖον ; . . . Σὲ μιὰ ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία κατώρθωσε νὰ γίνῃ περισσότερο κυρία ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ κυρία.

—Πῶς εἶνε αὐτὴ ἡ γυναῖκα; Δέν μᾶς ἔγραψες τίποτα, μιὰ διαβολεμένη χωρικὴ καθὼς μᾶς εἶπανε. Θὰ εἶσαι ἄράγε ἀρκετὰ δυνατὴ ἀπέναντι της, σὺ ἀγαπητή μου Λιλίνα ; Ἡ ἐξαδέρφη μας ξέρει τοὐλάχιστον πῶς ἡ gervaise της, ἔχει στὸ χωριὸ ὁλόκληρο συγγενολόγι τὸ ὁποῖο δὲν κάνει τίποτα ; Λυτοὶ τὴν τρῶνε ὅλοι της οἱ γνωστοὶ πηγαίνουνε ἐκεῖ, καὶ ὅλοι αὐτοὶ περιμένουνε τὴν κληρονομία τῆς καλῆς κυρίας. Καὶ ποιὸς ξέρει ἂν στὸ τέλος θὰ τὴν ἀφίσουν νὰ πεθίνῃ φυσικῶς. Νὰ εἶσαι ἐπιδέξια, Λυλίνα, καὶ νὰ καταφέρῃς τὴ θειά σου, ἢ τότε ἀποφάσισε νὰ ἑτοιμαστῇς νὰ κάμῃς διπλωματικὲς ἐξετάσεις καὶ νὰ γίνῃς δασκάλισσα, καὶ νὰ χάσῃς βέβαια, ἀ,ιαπητὴ μικροῦλα μου, κάθε ἐλπίδα παντριᾶς . . . »

— Ἕτοιμη ἡ τσοκολάττα, κυρία Ἀλίνα.

Πάνω στὸν μικρὸ ἀσημένιο δίσκο ἄγνιζε ἕνα φλυτζάνι ὀρεχτικῆς τσοκολάττας καὶ στὸ πλάϊ ἤτονε ἕνα πιατάκι μὲ καλοψημένα κουλουράκια.

— Πήγαινέ την μονάχη σου, garvaise, ἀφοῦ τὴν ἑτοίμασες.

— Ὄχι, ἡ κυρία, θὰ τὴν βρῇ καλλίτερη ὅταν τῆς τὴν δώσουνε τὰ ὡραῖα χεράκια σου.

— Πές μου, gervaise ;

— Τί, κυρία Ἀλίνα ;

— Εἶνε ἀλήθεια πῶς στέλνεις τὰ χρήματά σου, στὸ σπίτι σου, στὴν πατρίδα σου ;

Τὸ καλὸ πρόσωπο, τὸ κατακόκκινο ἀπὸ τὸν ἥλιο, τῆς qervaise, δὲν μποροῦσε νὰ κοκκινίσῃ περισσότερο, καὶ τὴν ἔκπληξη της ὅλη τὴν ἐξέφρασαν τὰ μάτια της.

— Παναγία μου . . . . Εἶνε ἐκεῖ οἱ γέροι μου ποῦ δὲν μποροῦν νὰ δουλέψουνε πλέον καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ τοῦ μακαρίτη ἀδερφοῦ μου, τὰ ὁποῖα δὲν μποροῦν ἀκόμη νὰ κάνουν τίποτα.

— Δόσέ μου, τὸ δίσκο, qervaise, καὶ ἄνοιξέμου τὴν πόρτα. Θὰ δώσω στὴ θειά μου τὴν τσοκολάττα της.

Στὴ γειτονικὴ κάμαρα μιὰ γυναῖκα ὠχρή ἀλλὰ γελαστὴ καθισμένη ἀναπαυτικὰ στὸ βάθος μιᾶς μεγάλης πολυθρόνας, τὰ πόδια

Καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μετὰ τὸν Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Raosevlt ὅτι δὲν πρέπει ν' ἐλπιζώμεθα δι' ἕνα λαόν, «ὅπου αἱ γυναῖκες δὲν φοβοῦνται ν' ἀποκτοῦν τέκνα, καὶ οἱ ἄνδρες ν' ἀποθνήσκουν».

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

Οἱ νοσοκόμοι τοὺς ὁποίους εἶχαν κρατήσει εἰς Τύρναβον μὲ τοὺς δύω ὑπηρέτας των ἔτρεξαν μὲ τὰ ἄλογα τὰ φέροντα τὰς ἀποσκευάς, ὅσον ἠμποροῦσαν ταχύτερα διὰ νὰ προφθάσουν τὰ ἀμάξια τὰ ὁποῖα ἔφεραν τοὺς τραυματίας. Οἱ δύω σύζυγοι, ἡ Ἔμμα καὶ ὁ ἰατρὸς Ἰκούζας, ὁ ὁποῖος εἶχε προσφερθῆ νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ ἐξ ἀρχῆς ἔμειναν ὀπίσω.

Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει πλέον καὶ ὑπὸ τὸ ἡμίφως ἡ εἰκὼν τῆς κινουμένης πόλεως καὶ τῶν τοομαγμένων κατοίκων καὶ τῶν ἀπὸ κάθε σημεῖον ἐμφανιζομένων, ὡς νὰ ἐφύτρωναν ἀπὸ τὴν γῆν, στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν οἱ ὁποῖοι ἔτρεχαν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ δίδοντες διαταγάς, ζητοῦντες πληροφορίας, χωρὶς νὰ εἰξεύρουν ἀκριβῶς οὔτε τί εἶχε συμβεῖ, οὔτε τί συνέβαινε, οὔτε διατὶ ἔφευγαν, οὔτε διατὶ διέτασσαν νὰ ὑποχωροῦν καὶ νὰ ἀπομακρύνουν τοὺς κατοίκους, μὲ τοὺς τρέχοντας ἀνθρώπους μὲ τὰς ἀτελειώτους σειρὰς τῶν κάρρων καὶ τῶν ἁμαξιῶν καὶ τῶν φορτηγῶν ζώων, τὰ ὁποῖα δὲν ἐτάχυναν διόλου τὸ βῆμα, μεθ' ὅλην τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν σπουδὴν τῶν διπόδων κυριῶν των, μὲ τὰς ἀκολουθίας τῶν γυναικοπαίδων καὶ μὲ τὴν σκελετώδη ἀκινησίαν τῶν δένδρων τῶν μόνων πραγμάτων τὰ ὁποῖα δὲν ἔτρεχαν καὶ τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἤθελαν νὰ ἐμποδίσουν τὴν φυγήν, νὰ κόψουν τὸν δρόμον ὅλων ἐκείνων τῶν ἐκπατριζομένων.

Ἡ σελήνη ἐφάνη δύουσα καὶ αὐτηεὐθὺς ὡς ἐνύκτωσεν ἐλλειψοειδὴς καθ' ὁλοκληρίαν ὡς ἐν δρέπανον βαμμένον εἰς αἷμα σκεπασμένα μ' ἕνα σάλι, δὲν φαίνεται νὰ εἶνε ἄρρωστη, τόσο ὅλα γύρω της εἶνε γελαστὰ καὶ καλοσιγυρισμένα.

— Ἀλίνα, ἔλα λοιπὸν νὰ ἴδῃς. Εἶνε νὰ πεθάνῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ γέλοια! Ὁ Καίσαρ καὶ ὁ Πομπήϊος μαλώνουν ἀκόμα. Ὁ Καῖσαρ, ἡ καρδερίνα ποῦ εἶνε στὸ κλουβί. τσιμπάει μὲ μανία τὰ πόδια τοῦ Πομπήιου, τοῦ ἐλευθέρου σπουργίτη, ὁ ὁποῖος ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ σύρματα τοῦ κλουβιοῦ προσπαθεῖ νὰ τόν φτάσῃ καὶ νὰ τοῦ βγάλῃ κανένα φτερό, καὶ αὐτὸ διασκεδάζει τὴν καλὴ κυρία.

— Τὶ ἀστεῖος ποῦ εἶνε, εἶπεν ἡ παραλυτική.—Πές πῶς εἶνε ἤ ἀληθινὴ ζωή! Ἄ! δὲν λυπᾶμαι πλέον πῶς δὲν ἔχω μέρος.

— Θεία ἔλαβα γράμμα ἀπὸ τὴν μαμά.

— Τὶ νέα λοιπόν, μικρούλα μου;

— Μοῦ λένε νὰ γυρίσω, εἶπε ἡ Ἀλίνα μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή, ξέρετε θεια πρέπει νὰ δώσω ἐξετάσεις...

— Μὴν ζητῇς προφάσεις. Μιὰ νέα βέβαια θὰ βαρεθῇ πολὺ γρήγορα τὴν ἄχαρη συντροφιὰ μιᾶς γυναῖκας σὰν καὶ μένα.

Ἡ ἄρρωστη εἶνε στενοχωρημένη, ἀλλ' ὄχι καὶ λυπημένη. Δὲν εἶχε προφτάσει νὰ νομίσῃ ὡς ἀνάγκη τὴν παρουσια τῆς ἀνεψιᾶς της.

— Ξέρεις, μικρή μου,... Τόσο τὸ χειρότερον γιὰ σένα!... Δὲν θὰ ζήσω πολὺ καιρό.. Ἀργότερα δὲν θὰ λυπηθῇς ἀρά γε γιατὶ δὲν μπόρεσες νὰ ὑποφέρῃς λίγη στενοχωρια κοντά μου.

Στενοχωρία... Ἡ ρεμβώδης Ἀλινα, δὲν ἐστενοχωρεῖτο στὸ ἥσυχο αὐτὸ σπιτι. Ἀπ' ἐναντιας ὁ πόλεμος τῆς ζωῆς τὴν ἐτρόμαζε. Ἀλλὰ προτιμοῦσε ἑκατὸ φορὲς καλλιτερα νὰ τὸν ἀντιμετοπισῃ...

— Ὅπως θέλεις .. Πέρασα χωρὶς ἐσένα ὡς τὸν περασμενο μῆνα θὰ περάσω ἀκόμη .. Δὲν εἶνε ἔτσι καλή μου gervaise;

Λυτὴ τὴ στιγμὴ ἔμπαινε μέσα ἡ ὑπηρέτρια. Εἶπε μὲ εἰλικρινεια:

— Ἡ Κυρια φεύγει!... Δὲν μπόρεσα νὰ κατορθώσω νὰ εὐχαριστηθῇ ἀρκετά.

— Καὶ ὅμως σοῦ χρεωστῶ πολλὰ gervaise, περισσότερα ἀπ' ὅτι νομιζεις, πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅτι θὰ μοῦ χρωστᾶς σύ.

Καὶ ἤτανε ἀλήθεια. Ἔφευγε πλουσια, ἡ λεπτὴ κόρη, περισσότερο πλουσια παρὰ ἂν ἔπερνε τὴν κληρονομια, τὴν ὁποια ἄφινε ἔτος νὰ περιέλθῃ σ' ἐκεινην ποῦ εἶχε πραγματικὰ δικαιώματα. Ὁ θησαυρὸς ἀνακαλύφτηκε μέσα της: ἐνέργεια, τιμιότης, τῆς ὁποιας ἐλάμβανε συνειδησιν, μυστικὴ ἀξιοπρέπεια, ἡσυχια ἀνέλπιστη, αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν ἀντανάκλασή τους τῆς ἔδιναν τὴν ὁμορφιὰ στὸ μέτωπο καὶ στὸ βλέμμα. ..

— Καὶ ὅμως ἔχεις τὸ πρόσωπο κληρονόμου! .. τῆς εἶπε ἡ μητέρα της, τὴν ὁποια εἶχε ἀπελπισει ὁ γυρισμός της.

— Δὲν ἔχω παρὰ τὴν ὄψην,εἶπε ἡ Ἀλίνα, κουνῶντας τὸ γελαστὸ κεφάλι της. Ἀλλὰ μεῖνε ἥσυχη μαμά, φέρνω μαζῆ μου κἄτι ἀπὸ τὴν Βαλεντία καὶ ἀπὸ τὴν Πράσινη Πλατεῖα της Ξέρω τώρα τὴν χαρὰ τῆς γενναιας ἐνεργητικότητος, δὲν φοβοῦμαι πλέον τὴν ζωή.

(Daniel Lesueur)

ὡς ἓν σύμβολον τῆς συμφορᾶς, ἥτις ἠπείλει ὅλους, ὡςτὸ ἔμβλημα τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος, τίς οἶδε, πόσον αἷμα χριστιανικὸν θἀἔχυνε καὶ τώρα, τὶς οἶδε ποῖα τρόπαια θὰ ἤγειρε καὶ ἕως ποῦ θὰ ἔφθανε, ἀφοῦ τόσον γρήγωρα ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην ἐφέρετο πρὸς τὰ ἐμπρὸς νικητής.

Αὐτὰ ἐσκέπτετο ἡ Ἔμμα καὶ δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἐμπιστευθῇ τὰς σκέψεις της εἰς τὸν νέον ἰατρόν, ὁ ὁποῖος ἐβάδιζεν εἰς τὸ πλευρόν της. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐτόλμησε νὰ εἰπῇ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀφήσῃ νὰ φανῇ ἦτο ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀγωνία, ἡ ὁποία τὴν ἐκυρίευεν, ὅσον ἐνύκτωνε καὶ αὐτοὶ εὑρίσκοντο εἰς τὸν δρόμον πεζοποροῦντες, χωρὶς νὰ περιμένουν ἀπὸ κανένα προστασίαν καὶ βοήθειαν, ἂν αἴφνης ἐπαρουσιάζετο ὀπίσω των ὁ ἐχθρός. Καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ ὡμίλει διαρκῶς καὶ ἔλεγεν, ἔλεγεν ὁλονέν, χωρὶς καλά, καλὰ νὰ ἠξεύρῃ τί λέγει, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἀκούῃ τὴν φωνήν της καὶ νὰ μὴν φοβῆται καὶ νὰ μὴν κυριεύεται ἀπὸ την μεγάλην αὐτὴν ἀγωνίαν.

Καὶ ἐνῷ αὐτὴ ἐφλυάρει καὶ ἐτάχυνεν ὅσον ἠμποροῦσε περισσότερον τὸ βῆμα, ὁ σύντροφός της ἐσκέπτετο : Ὥστε φεύγομεν καὶ ἐπιστρέφομεν, χωρὶς κἂν ἕνα τραυματίαν νὰ ἐπιδέσωμεν, χωρὶς νὰ ἰδοῦμεν κἂν πῶς τρέχει τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγήν. Καὶ ἐγώ ποῦ ἐνόμιζα, ποῦ εἶχα ἐλπίσει ὅτι μὲ τὸν πόλεμον αὐτόν ἠμποροῦσα ἴσως νὰ ἀναδειχθῶ μέγας χειροῦργος, ποῦ τέλος πάντων θὰ ἐγύμναζα τὸ χέρι μου εἰς τὸ μαχαῖρι, θὰ ἐσυνηθίζα νὰ ἀποκτήσω τὴν ψυχραιμίαν, ἡ ὁποία μοῦ ἔλειψε πάντοτε εἰς τὸ ἀνατομεῖον, ἐγὼ εἶχα τὴν ἀτυχίαν νὰ μὴν ἀντικρύσω κἂν ἕνα πληγωμένον.

Καὶ ἐξέσπα ὅλην τὴν στενοχωρίαν του εἰς τὸ κάπνισμα καὶ ἐθόλωνε διαρκῶς γύρω του τὸν ἀέρα μὲ συννεφάκια καὶ στεφανάκια ἀπὸ καπνόν καὶ ἀπαντοῦσε μὲ μονοσύλλαβα εἰς τὴν Ἔμμαν, ἡ ὁποία τόσον εἶχε τρέξει, ὥστε διὰ μιᾶς, ἀποτόμως εἶχε σταματήσει, ἀδυνατοῦσα αἴφνης νὰ κάμῃ οὔτε ἓν βῆμα περισσότερον πρὸς τὰ ἐμπρός. Τῆς προσέφερε τὸ χέρι του μὲ ἀρκετὴν ψυχρότητα, ἐπειγόμενος τώρα καὶ αὐτὸς νὰ σπεύσῃ, νὰ φύγῃ, νὰ φθάσῃ ὅπου ἐπὶ τέλους ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγουν μίαν ὥραν ἐνωρίτερα.

Ἤθελε νὰ προφθάσῃ τὰ ἁμάξια μὲ τοὺς πληγωμένους, νὰ ἀντικρύσῃ βραδυκινούμενα τὰ φορεῖα, νὰ ἀκούσῃ στεναγμοὺς πόνου. νὰ ἰδῇ μέλη ἀκρωτηριασμένα, νὰ ἐγγίσῃ ἔστω καὶ ἁπλῶς σάρκας σπαραζούσας, νὰ αἰσθανθῇ τὴν ὀσμὴν τῶν ἀντισηπτικῶν καὶ τῶν ἰοδοφορμίων, νὰ ἐννοήσῃ, νὰ πιστεύσῃ, νὰ πεισθῇ ὅτι εἶχε γείνει πραγματικῶς πόλεμος, ὅτι εἶχε κεῖ πυρῖτις, ὅτι ἦτο ἀληθινὰ ἰατρὸς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν ἦσαν ὄνειρον καὶ παιγνίδια καὶ κωμωδίαι τραγικοκωμικαί, ἀλλὰ πραγματικότης, ἀληθινή, ζωντανή, πραγματική.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Αἰ. Π. Ζ. Κ)πολιν. Φυλλάδια καθυστερήσαντα ἀποστέλλονται ἐπὶ συστάσει. Εὐαρεστήθητε νὰ ἀποστείλητε τὴν συνδρομήν σας διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς. Καν Μ. Κ. Κ. Πάρον. Φρ. χρ. 24 ἐλήφθησαν. Ἐπιστῶσαμεν καὶ 903. Μυρίας εὐχαριστίας. ΔαΕἰ. Α. Ἀμοργόν. Συνδρομαί σας 2 ἐτῶν ἐλήφθησαν. Θὰ ἐξετάσω καὶ θὰ ἀποστείλω καθυστερήσαντα. Δα Ε. Ἀρ. Τεσμέ. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Λάθη ἐπανορθοῦνται. Γράφω. Εὐχαριστίας θερμὰς δι' εὐγενεῖς ἐνεργείας. Καν Μ. Λ. Δρ. Ἀγχίαλον. Εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ προθυμίαν. Φρ. 16 ἐλήφθησαν. Γράφω. Καν Π. Δ. Ολτένιτσαν. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Μάγισσα καὶ Χειραφετημένη ἀποστέλλονται. Θερμὰς εὐχαριστίας. Κον Λ. Μ. Ὀδησσόν. Βιβλιοπώλης λέγει ὅτι θὰ συνενοηθῇ μαζῆ σας. 10 σώματα Μαγίσσης στέλλονται. Καν Λίκ. Ι. Δρ. Manchester. Συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας. Μάγισσα στέλλεται. Εὐχαριστίας θερμὰς δι' εὐγενῆ πάντοτε φροντίδα. Δα Ε, Μ. Θ. Κέρκυραν. Ἀλλὰ δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἀξίαν. Εὐχαριστῶ δι' ὡραίαν σας ἐπιστολὴν καὶ προθυμίαν νὰ προσφέρετε τὴν πολύτιμον συνδρομήν σας εἰς τὸ ἔργον μου, Δα Ε. Π. Κέρκυραν, Ζητούμενον φύλλον ἀπεστάλη ὡς καὶ δείγματα μετὰ ζητουμένης διευθύνσεως, ἣν καὶ ἐπαναλαμβάνομεν: Δελήγιαννης, ὁδὸς Καπνικαρέας ἀρ. 13. Καν Μ. Λ. Πειραιᾶ. Ἐλήφθησαν. Ἀλλὰ δὲν ἐξητάσθησαν ἀκόμη. Εὐχαριστίας. Δα Κ. Ε. Δ. Λαμίαν. Συνδρομή σας ἐλήφθη ὡς καὶ χειρόγραφον. Θερμὰς εὐχαριστίας. Ἄλλοτε ἀποφεύγετε τοὺς ὑπερκαθαρεύοντας τύπους. Δα Ε. Π Γαλαξείδιον. Εὐχαριστῶ θερμῶς. Κατετάχθητε. Καν Ελ. Σπ. Λαμίαν. Εὐφαριστίας, Θέλετε νὰ μοῦ σημειώσητε προγενεστέραν σας διεύθυνσιν.

Δα Στ. Π. Στενήμαχον. Φρ. χρ. 24 ἐλήφθησαν. Θερμὰς εὐχαριστίας. Κον Γ. Α. Κάιρον. Φρ. χρ. 16 ἐλήφθησαν. Θερμὰς εὐχαριστίας.—Δα Ι. Θ. Chibin-el-Kom, Συνδρομή σας ἐλήφθη, Εὐχαριστίας.—Καν Οὐ. Α. Αὐ. Σουλινᾶ. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας.—Καν Αἰ. Δ. Πειραιᾶ. Ἐν τούτοις εἶνε σαφέστατον. Ἐὰν ἀναλάβητε σεῖς νὰ μᾶς ἐγγράψητε δέκα νέας συνδρομητρίας καὶ νὰ φροντίσητε τὴν εἴσπραξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν συνδρομῶν των, θὰ σᾶς δώσωμεν ἓν δελτίον τὸ ὁποῖον θὰ φέρῃ ἕνα ἀριθμόν. Ἐὰν εἶσθε ἡ πρώτη ἡ ὁποία θὰ δηλώσητε τοὺς συνδρομητάς σας θὰ ἔχετε τὸν ἀρ 1, ἐὰν ἡ δευτέρα τὸν ἀρ. 2 καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὅταν ἑκατὸν φίλαι τοῦ ἔργου μας μᾶς ἐγγράψουν ἀνὰ δέκα συνδρομητρίας—καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐλπίζω θὰ γίνῃ πολὺ γρήγωρα,—τότε θὰ κληρώσωμεν τοὺς ἑκατὸν ἀριθμ. ἐνώπιον τῶν κατόχων τῶν δελτίων ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των. Καὶ τότε ἕκαστος ἐκ τῶν κληρωθησομένων ἀριθμῶν θὰ κερδίσῃ ὅτι τοῦ τύχῃ ἐκ τῶν σημειουμένων βραβείων εἰς τὸ φύλλον τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος. Τὸ εὐχάριστον εἶνε ὅτι ὅλοι οἱ ἀριθμοὶ κερδίζουν κάτι. Ἀπὸ τοῦ α'. ὅστις θὰ κερδίσῃ κόσμημα ἀξίας 200 δρ. ἢ μετρητὰς 200 δρ. μέχρι τοῦ τελευταίου, ὁ ὁποῖος θὰ κερδίσῃ ἀντικείμενον 5 δρ. ἢ 8 φρ. χρ. Καν Α. Ν. Κραϊῶναν. 8 φρ. χρ. ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας. Καν Α. Φ. Βάρναν. φρ. χρ. 43, ἀντίτιμον συμ. Χειραφετημένης καὶ Μαγίσσης ἐλήφθησαν. Θερμὴν καὶ ἄπειρον εὐγνωμοσύνην δι' εὐγενῆ φροντίδα. Γράφω.—Κον Βλ. Φρ. Κέρρεν, Ἐρυθραίαν. Ἐλήφθησαν. Ἐνεγράφητε. Φύλλα μὲ ἀπόδειξιν ἀποστέλλονται.—Κον Γ. Μ. Πόρτ-Σαϊδ. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας.—Καν Ε. Σπ. Βοx. Larengo Marques. Ἐνεγράφητε. Φύλλα ἀπεστάλησαν.—Δα Τ. Αν. Πειραιᾶ. Δρ. 30 ἀντίτιμον 10 σωμ. Χειραφετημένης ἐλήφθησαν Θερμὴν εὐγνωμοσύνην.

Τὸ ὡραῖον ὑπόδημα κάμνει τὸν ὡραῖον πόδα, τὸ ἰδανικὸν τοῦ ὡραίου ὑποδήματος κατασκευάζεται εἰς τὸ μέγα ὑποδηματοποιεῖον τοῦ κ. Τσάμη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ Στοᾶς Ἀρσακείου. Ἔξοχα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν γοβάκια, τέλεια καὶ ὑπὸ ἔποψιν τέχνης, καὶ ὑπὸ ἔποψιν ποιότητος, σχήματα ἐξόχως κομψά, δέρματα μεταξωτά, ἠμπορεῖ νὰ τὰ εἴπῃ τις θαυμάσια! Πᾶσα καλαίσθητος δεσποινὶς καὶ Κυρία μὴ κατασκευάζουσα τὰ ὑποδήματά της εἰς τοῦ κ. Τσάμη, τῇ ἀληθείᾳ ἀδικεῖ τὸν ἑαυτόν της καὶ τὴν καλαισθησίαν της.